

De Heemsteder gaat uit wandelen

Op stap met Vereniging Vrienden Wandelbos Groenendaal

Heemstede - De Heemsteder trok de wandelschoenen aan met Ems Post en Leo van Os van Vereniging Vrienden Wandelbos Groenendaal. Ems Post heeft onlangs het voorzittersstokje overgenomen van Leo van Os, die al jaren lid is van de vereniging. We starten de wandeling bij de brug aan de Ritzema Boskade.

Ems Post: "Leuk hoor, deze wandeling. Omdat ik nog niet zo lang voorzitter ben, heb ik oudvoorzitter Leo van Os meegevraagd als steun en toeverlaat." Leo van Os: "Ik woon hier vlakbij, dus Groenendaal is eigenlijk mijn voortuin. Ik heb ook een hond en daarom ik ben hier regelmatig te vinden. De vereniging bestaat inmiddels al 31 jaar. Het lidmaatschap kost 6 euro per jaar. Waarom bestaan we nu eigenlijk als Vereniging Vrienden Wandelbos Groenendaal (VWVG)? Voornamelijk om de belangen van de wandelaar in het bos, met of zonder hond, te behartigen. Maar op onze website www.wandelbosgroenendaal.nl komen regelmatig ook mails waar je niet altijd als vereniging iets mee kunt. Maar hoewel niet alle vragen bij ons thuishoren, weten we meestal wel de weg om iemand verder te kunnen helpen of te bemiddelen ten behoeve van wandelbos Groenendaal. Dat is met name de insteek van onze vereniging."

Samen het bos schoonhouden

Leo: "We staan hier meteen op een leuk punt. Zie hier bijvoorbeeld de hondenoepzakjes bij diverse ingangen van het bos, neergezet door de VWVG. De gemeente Heemstede koopt ze, wij sponsoren ze en de boswachters vullen ze bij. We zijn als ver-

eniging destijds opgericht, omdat er discussie was over bosverandering. Bijvoorbeeld waarom honden mogen in dit deel van het bos. Als hondbezitter ben je juist blij dat je nog hier op een van de weinige plekken in Heemstede je hond vrij kunt laten loslopen. Wel op voorwaarde dat je je hond in bedwang kunt houden en ook de ontlasting van je hond opruimt. Dit is bovendien verplicht: het is een gemeentelijke verordening. Vandaar dat deze hondenoepzakjes door ons beschikbaar zijn gemaakt i.s.m. de gemeente. Een ander aspect is dat wandelaars hinder kunnen ondervinden van sommige jonge grote honden, die nog niet helemaal afgericht zijn. Ook dat dient een hondeneigenaar te voorkomen door bijvoorbeeld de hond aan te lijnen en onder controle te houden." Dit soort zaken brengen wij als vereniging onder de aandacht. De boodschap brengen we echter niet op een beleerende, maar op een open en opbouwende manier, zoals je hier ziet op het bordje van de hondenoepzakjes."

Aangelegd als park

Ems: "Het clubhuis van scouting WABO is nog een restant van de Bloemententoonstelling, die van 1925-1935 gehouden werd in Heemstede." Oorspronkelijk was Groenendaal een buitenplaats met landgoed en opgezet groen. In 1913 is de gemeente tot aanschaf hiervan overgegaan en het bos is nu 107 jaar in hun bezit. Hier in het bos ligt nog de boomstam 'Gestolde Tijd' uit 2013 door kunstenaar Albert Kempers waar het getal 100 is in uitgehakt, ter gelegenheid van 100 jaar gemeentebezit. Voor het herden-

kingsplaatje moet je even zoeken, dat zit aan de zijkant. Het huidige landgoed Groenendaal was het voormalige koetshuis. Het is oorspronkelijk een ververingsgebouwtje geweest." "Dat is het toch nog steeds eigenlijk, als restaurant?" lacht Leo. Hij vervolgt: "Groenendaal is inderdaad destijds als park aangelegd, dat hier en daar is verward, ook door gebrek aan onderhoud.

Een aantal jaren geleden is een nieuw beheerplan door de gemeente aangenomen met afspraken. Dit beheerplan rust op drie pijlers: cultuurhistorie, recreatie en natuur. Ems: "Wat in het bos is, moet in het bos blijven, dat is het beleid van de gemeente. Zo mag je in het bos niet lukraak iets weghalen of veranderen. Ook in het kader van de CO2, want alles zit er nog in. Die CO2 moet eerst rustig vrijkomen. Vervolgens is al het materiaal weer voor het bos: een mooi systeem. Bij de Rododendronvijver is een bankje voor wandelaars uitgehakt in een boomstam. Zo houdt je het allemaal ecologisch en verantwoord in stand."

Leo: "Zo heb je ook een aantal zichtlanen in het bos, die behouden moeten blijven voor de structuur van het bos. Je wilt niet alleen een heel donker bos, waar geen zonlicht meer doorheen komt. Er zijn vooral loofbomen in Groenendaal en er moeten dus ook open plekken zijn, die bewust gecreëerd worden. Dat proces heet 'dunning'. Takkenrillen worden gemaakt van grof snoeiafval en die zijn van belang voor bepaalde diersoorten, maar ze zorgen er tevens voor dat wandelaars de gebaande paden ne-

Zichtlaan.

men in het bos. Naar aanleiding van het beheerplan zijn ook de Schotse hooglanders hier geplaatst, om bepaalde stukken te begrazen, dat scheidde werk. Ook pony's kwamen hier aanvankelijk, maar die bleken uiteindelijk geen succes. Ook wordt hier af en toe een kudde schapen losgelaten. Die eten precies de overvloedige begroeiing die de weg wilt hebben." Ems: "Dat doen hooglanders niet altijd, maar ze geven wel een ecologisch beeld. Verder komen hier ook veel soorten vogels voor, bijvoorbeeld de bosuil."

Eikenprocessierups

Onderweg een eekhoorn die de boom inklimt, een grappig gezicht. We komen bij eikenbomen die omkweld zijn met rood-wit-lint. Leo: "Het seizoen van de eikenprocessierups is zojuist begonnen en die duurt ca. twee maanden. De bosbeheerders spotten in welke eiken deze rupsen zitten en doen daar een rood-wit-lint omheen zoals we hier zien. Dan komen de experts de rupsen wegzuigen. De haartjes van de rupsen branden hevig en zijn een gevaar voor mens en dier. Vooral als zo'n fijn haartje in de luchtwegen komt."

V.l.n.r.: Leo van Os en Ems Post.

Landschapsarchitecten

Ems: "De waterpartijen in Groenendaal zijn onderdeel van het cultuurhistorische erfgoed van Groenendaal. Veel is aangelegd door landschapsarchitecten J.D. Zocher en Daniel Marot. Neem bijvoorbeeld de zogenaamde 'Kop en Schotel' en de Rododendronvijver. In het zuidelijke deel van Groenendaal, waar geen honden toegestaan zijn, bevindt zich de Zochervijver. Het zuidelijke deel heeft dui-

delijk een andere natuurlijke opbouw en sfeer dan het noordelijke deel en is in de regel stiller, omdat hier geen mensen met honden zijn toegestaan. Dat het stiller is wordt niet door iedereen als prettig ervaren, omdat het ook een wat onheimische sfeer kan geven."

Meer informatie of lid worden? Kijk op: <https://www.wandelbosgroenendaal.nl/>.

Tekst en foto's: Bart Jonker

Bloemenberm Vrijheidsdreef.

Rododendronvijver.

Boomstam 'Gestolde Tijd'.

Open plekken in bos.

Takkenrillen.

Het clubhuis van scouting WABO

Mooie plekjes.

Zochervijver.

'Kop en Schotel'.